

Notat til Folketingets Europaudvalg

om Kommissionens delegerede forordning, som implementerer direktiv 2010/30/EU med hensyn til at fastlægge energimærkningskrav til klimaanlæg inkl. luft til luftvarmepumper

Stormgade 2-6
1470 København K
Tlf. 3392 2800
Fax 3392 2801
kemin@kemin.dk
www.kemin.dk

KOM nr. (foreligger ikke), af 25. maj 2011

1. Resumé

Kommissionen har den 4.maj 2011 udstedt delegeret forordning om energimærkning af klimaanlæg. Forordningen er et led i udmøntningen af rammedirektivet for energimærkning af energirelaterede produkter. Forordningen træder i kraft d.4. juli med mindre Rådet eller Europa-parlamentet forinden gør indsigelse.

J.nr. 2011-2548

25. maj 2011

Forslaget fastsætter en energimærkningsskala for klimaanlæg. Forordningen vurderes at have begrænsede positive energi- og klimamæssige konsekvenser. Mærkningen giver forbrugerne mulighed for at vurdere energiforbruget for konkurrerende apparater og dermed medtage energiforbruget som en parameter ved køb af et apparat, men samtidig indføres fire forskellige formater af mærket inden for 6 år, hvilket kan forvirre forbrugeren. Forordningen vurderes ikke at berøre statsfinanserne væsentligt, den vurderes at have en lille positiv effekt på samfundsøkonomien og forventes ikke at udgøre en væsentlig ekstrabyrde for erhvervslivet. Regeringen kan støtte at Rådet ikke gør indsigelse og vil 8 dage fra oversendelse af nærværende notat lægge dette til grund.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har den 4.maj 2011 udstedt delegeret forordning om energimærkning af klimaanlæg, som markedsføres for første gang på det indre marked. Forordningen skal ses i lyset af, at det ændrede Energimærkningsdirektiv 2010/30/EU giver en mulighed for at omfatte produkter, der anvendes i andre sektorer end husholdningssektoren og at supplere A-G energimærkningsskalaen med tre yderlige klasser (A+, A++ og A+++). Den eksisterende mærkningsordning for klimaanlæg, udvides til at omfatte alle klimaanlæg med udgangseffekt mindre end 12 kW.

Forordningen fastsætter en energimærkningsskala for klimaanlæg. Den 28. april 2011 fremsatte Kommissionen et forslag til forordning om eco-designkrav til samme produktgruppe. Der er udarbejdet et særskilt notat for forordningen om eco-design for klimaanlæg.

3. Hjemmelsgrundlag

De delegerede retsakter har hjemmel i direktiv 2010/30/EU af 19. maj 2010 om angivelse af energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede produktoplysninger.

4. Formål og indhold

Forslaget har til formål at begrænse energiforbruget for klimaanlæg med en udgangseffekt op til 12 kW, ved at fremme salget af de mest energieffektive produkter og ved at give forbrugeren oplysninger om energiforbruget og energieffektiviteten for klimaanlæg med en udgangseffekt op til 12 kW, som kan nedkøle og/eller opvarme et rum eller en del af et rum.

I den delegerede forordning opdeles klimaanlæggene i to undergrupper:

- a) Lokale klimaanlæg (enkelt- og dobbeltkanalanlæg)
- b) Alle klimaanlæg, bortset fra enkelt- og dobbeltkanalanlæg

Lokale klimaanlæg omfatter klimaanlæg med dobbeltkanal, som er specielt beregnet til placering i situationer, hvor der ikke må placeres en udedel, samt klimaanlæg med enkeltkanal, som er flytbare og som kun køler en begrænset del af et rum. De tekniske karakteristika ved disse to typer klimaanlæg giver dem generelt en mindre virkningsgrad end andre klimaanlæg.

Energieffektivitet:

Forslaget fastsætter energiklasser for klimaanlæg og formater af energimærket.

Energimærket er "sprog-neutralt", således at leverandøren kan vælge kun at bruge et mærke, uden omkostninger for oversættelse til nationalt sprog. Derudover er energimærkningen opdelt efter klimazone.

For alle klimaanlæg, bortset fra enkelt- og dobbeltkanalanlæg bestemmes energieffektiviteten ud fra størrelsen af *sæsonenergieffektivitetskoefficienten* (SEER) for køling og til *sæsonydelseskoefficienten* (SCOP) for opvarmning.

For alle lokale klimaanlæg bestemmes energieffektiviteten ud fra størrelsen af *energieffektivitetskoefficienten* (EER) for køling og ud fra størrelsen af *ydelseskoefficienten* (COP) for opvarmning.

Sæsonkoefficienterne SEER og SCOP bestemmes begge ved forskellige ude- og indetemperaturer og forskellige temperaturforskelle mellem inde- og udedel, hvorved det reelle forbrugsmønster forsøges afspejlet. Mens EER og COP koefficienterne for de lokale anlæg kun måles ved en kombination af ude- og indetemperatur.

For lokale klimaanlæg (enkelt- og dobbeltkanalanlæg)

Fra 1. januar 2013 indføres for lokale klimaanlæg (enkelt- og dobbeltkanalanlæg) én energimærkningskala og ét energimærkningsformat for henholdsvis enkelt- og dobbeltkanalanlæg. Energimærkningskalaen går her fra A+++ til D for

begge typer af anlæg. Det angives, at det bedste produkt på markedet i dag ligger i energimærknings klasse A+.

For alle klimaanlæg, bortset fra enkelt- og dobbeltkanalaanlæg

For alle klimaanlæg bortset fra lokale klimaanlæg indføres hvert andet år et nyt format af energimærket med en ny bedste og mørkegrøn klasse, i alt fire nye formater af energimærket introduceres fra 1. januar 2013 til 1. januar 2019. Formatet af energimærket, der indføres i 2013, går fra A-G, med A som mørkegrøn klasse. Fra 1. januar 2015 er formatet en A+F- skala, hvor A+ klassen er mørkegrøn. Fra 1. januar 2017 er formatet en A++ til E-skala og endelig fra 1. januar 2019 en A+++ til D- skala, med A+++ som mørkegrøn. Det angives, at de bedste produkter på marked i dag har en energieffektivitet, der ligger i energimærkningsklasse A+++ både i forhold til opvarmning og køling.

Ifølge forslaget må et produkt, der lever op til kravene til A+++, mærkes med det energimærkeformat, der går fra A+++ til D fra 1. januar 2013, altså det format der først er obligatorisk fra 2019. Tilsvarende for produkter, der lever op til krav for A+ eller A++ energiklasserne, er det muligt at anvende formater af mærket, hvor A+ eller A++ er bedste og mørkegrønne klasser. Det betyder, at fra 1. januar 2013 til 1. januar 2015 kan forbrugeren i butikkerne finde klimaanlæg med fire forskellige formater af energimærket og fire forskellige bedste og mørkegrønne klasser. I 2015 og 2016 findes tre formater af energimærket foruden gamle formater af energimærket, der sidder på produkter markedsført før 1. januar 2015. Tilsvarende vil der være flere formater af mærket i butikkerne fra 2017 til 2019.

Samtidig indføres fra 1. januar 2013, med en stramning 1. januar 2014, ecodesignkrav for samme produktgruppe, hvilket vil betyde, at en del af de dårligste energiklasser bliver tomme, da det ikke er tilladt at markedsføre produkter med så lav energieffektivitet. Dette vil f.eks. betyde, at for det format af energimærket der indføres i 2013 (A-G) er det for mærkningen i forhold til varmeydelsen (SCOP-værdien) for anlæg med kølemiddel med drivhusgaseffekt (GWP) >150, kun klasse A og B, som er ikke tomme i 2013. Og i 2014, hvor ecodesignkravene strammes, er det kun A klassen, der er ikke tomt for dette format af mærket.

Generelle krav

Fra 1. januar 2013 sættes desuden følgende krav:

For alle klimaanlæg sættes krav til, at leverandøren sammen med produktet skal levere et datablad, og der sættes krav til indholdet i databladet og til, at det skal være tilgængeligt på leverandørens hjemmeside. Desuden stilles der krav til leverandøren om, at denne på forespørgsel fra myndighederne skal levere teknisk dokumentation for produktet i elektronisk form.

Forordningen fastsætter derudover for alle klimaanlæg, bortset fra enkelt og dobbelt kanalanlæg, krav om, at leverandøren sammen med produktet for mindst en kombination af en ude- og en indedel skal levere et energimærke,

samt et datablad, for alle andre kombinationer skal mærke og datablad være tilgængeligt på leverandørens hjemmeside.

Ligeledes fastsættes der krav til, at forhandleren skal sikre, at apparatet som udstilles på salgsstedet skal bære et retvisende mærke. Såfremt køber eller lejer ikke kan forventes at se apparatet udstillet, skal forhandleren sikre, at køber eller lejer får oplysninger svarende til oplysningerne på energimærket.

Desuden skal både leverandøren og forhandleren sikre, at enhver reklame for en given model indeholder oplysning om energiklassen, hvis reklamen indeholder informationer om pris eller energi. Derudover skal de sikre, at alt teknisk salgsmateriale om en given model indeholder oplysning om energiklassen. I tilfælde, hvor flere energiklasser er mulige, skal energiklassen for opvarmning i gennemsnits klima vises.

Yderligere stilles krav til testmetode og verifikationsprocedure. Der tillades en tolerance på 8 pct. ved testproceduren for energieffektivitet for alle klimaanlæg bortset fra enkelt- og dobbeltkanalanlæg og på 10 pct. for klimaanlæg med enkelt- og dobbeltkanalanlæg.

Endelig foreslås det, at den delegerede forordning i lyset af den teknologiske udvikling revideres senest 5 år efter ikrafttrædelsen.

5. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet kan parallelt med Rådet gøre indsigelse mod Kommissionens delegerede forordning. Europa-Parlamentets holdning til forordningen kendes ikke.

6. Nærhedsprincippet

Hvis de enkelte medlemslande fastsætter nationale krav til de pågældende produkter, vil der være risiko for forskelligartede nationale bestemmelser og procedurer, som ikke stemmer overens på tværs af landegrænserne i EU. Dette vil resultere i barrierer for varernes fri bevægelighed inden for Fællesskabet og unødige omkostninger for erhvervslivet. Sådanne regler må derfor have det samme indhold i Fællesskabet. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør tiltag inden for området derfor gennemføres på fællesskabsniveau.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Der eksisterer i dag danske regler for energimærkning af klimaanlæg til husholdninger (Bekendtgørelse 1097 af 9. december 2002) som implementerer Kommissionens direktiv 2002/31/EF af 22. marts 2002 om gennemførelse af Rådets direktiv 92/75/EØF om energimærkning af klimaanlæg til husholdningsbrug det nærværende forslag til gennemførselsforanstaltning er en revidering af dette direktiv.

Kommissionens delegerede forordninger er direkte gældende i de enkelte medlemslande og skal derfor ikke implementeres i national lovgivning.

8. Forordningens konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forordningen vil på statsligt niveau medføre en mindre forøgelse af omkostninger til markedsovervågning og –kontrol mv. i det der indføres ny målemetode, der kræver måling ved flere temperaturer end i den eksisterende energimærkningsordning for klimaanlæg. Da der også stilles eco-designkrav til denne produktgruppe, vil der i et vist omfang være sammenfald i overvågning og kontrol af overholdelse af kravene i de to regelsæt. Der vil dog særskilt for energimærkning være behov for at gennemføre butikskontroller; dog ikke i større udstrækning end hvad den eksisterende ordning kræver.

Forordningen medfører ikke administrative eller økonomiske omkostninger for regioner og kommuner.

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

De administrative konsekvenser for erhvervslivet er beskedne og forøges ikke med forslaget til revidering af den eksisterende lovgivning.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forordningen forventes at have en lille positiv samfundsmæssig effekt. Forordningen stiller krav om energimærkning, som har til formål at vejlede forbrugerne om energiforbruget for konkurrerende produkter, således at et lavt energiforbrug kan indgå som en parameter ved køb af klimaanlæg. Erfaringer fra hvidevareområdet viser, at energimærkningen desuden fungerer som en konkurrenceparameter for producenterne, og derfor er med til at fremme udviklingen af produkter med lavt energiforbrug. Det, at der i en årrække vil være flere formater af energimærket, gør det mindre gennemskueligt og hindrer et klart budskab til forbrugeren om, hvad der er det bedste på markedet.

Konsekvenser for miljø og beskyttelsesniveau

Kommissionen vurderer, at eventuelle krav til miljøvenligt design (ecodesignkrav) og en revideret energimærkningsordning for små klimaanlæg til sammen vil føre til en reduktion på 11 TWh/år (10^{12} watt timer pr. år) i 2020. Denne el-besparelse forventes at medføre en årlig reduktion af CO₂ udledninger i EU på ca. 5 Mt (millioner ton). Udover besparelser på EU-plan forventer Kommissionen, at ordningerne vil have afsmittende virkning og medføre energi- og CO₂-besparelser i lande uden for EU.

9. Høring

Energistyrelsen har d. 13. januar 2011 afholdt et offentligt møde for alle interesserede, hvor der har været en teknisk gennemgang. Deltagerne havde kommentarer af generel karakter om energimærkningen, og om at det er forvirrende for både forbrugere, forhandlere og leverandører, at der er forskellige formater af energimærket på samme produkttype samtidig.

Sagen har endvidere været forelagt Klima- og Energipolitisk Specialudvalg.

Landbrug & Fødevarer støtter regeringens holdning men finder, at det er uambitiøst, at mærket A+++ først bliver obligatorisk i 2019.

Dansk Industri bemærker, at det er uhensigtsmæssigt, at der vil være flere formater af energimærket samtidig, men har ellers ikke bemærkninger til forordningen.

Det Økologiske Råd mener at mærket A+++ skal være mere ambitiøst og ligge på et højere niveau end eksisterende produkter på markedet kan leve op til. DØR mener endvidere, at det vil kunne ødelægge energimærket, at der i en periode vil være flere forskellige energimærkeformater på markedet. Herudover bemærker DØR, det vil være hensigtsmæssigt, hvis der var forskel i skaleringen mellem de forskellige air-konditioneringsanlæg, så man kan undgå en skævvridning mellem produktgrupper, som indebærer at forbrugerne tilskyndes til at købe mindre energieffektive produkter fordi energimærkningen stiller mindre krav til små apparater.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det vurderes, at der er generel opbakning til forslaget til energimærkning af klimaanlæg.

11. Regeringens generelle holdning

Regeringen ser generelt positivt på Kommissionens delegerede forordning for energimærkning af klimaanlæg. Regeringen finder dog, at det er uambitiøst, at et format af mærket med klasse A+++ som bedste klasse først bliver obligatorisk i 2019, når der allerede er produkter på markedet der opfylder kravene til klasse A+++ . Regeringen finder det mindre hensigtsmæssigt at tillade flere formater af energimærket samtidigt. Samlet set kan regeringen dog støtte at Rådet ikke gør indsigelse og vil 8 dage fra oversendelse af nærværende notat lægge dette til grund.